

Tainionkosken kirkko 20.10.2013
Omaishoitajien kirkkopyhä
Uskonpuhdistuksen muistopäivä

Saarna Kaisa Kontiainen

Joh. 4: 46-53

Kapernaumissa oli kuninkaan virkamies, jonka poika oli sairaana. Kuultuaan Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan hän lähti Jeesuksen luo ja pyysi, että tämä tulisi parantamaan pojan, joka oli kuolemaisillaan. Jeesus sanoi hänelle: ”Te ette usko, ellette näe tunnustekoja ja ihmeitä.” Mutta virkamies pyysi: ”Herra, tule, ennen kuin poikani kuolee.” Silloin Jeesus sanoi: ”Mene kotiisi. Poikasi elää.” Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi, ja lähti. Jo kesken matkan tulivat hänen palvelijansa häntä vastaan ja kertoivat pojan parantuneen. Mies kysyi heiltä, mihin aikaan poika oli alkanut toipua, ja he sanoivat: ”Eilen seitsemännellä tunnilla kuume hellitti.” Silloin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut juuri silloin, kun Jeesus sanoi hänelle: ”Poikasi elää”, ja hän ja koko hänen talonsa väki uskoivat Jeesukseen.

”Omaishoitaja on yleiskone, häkkilintu ja roskalaatikko”, toteaa eräs omaishoitaja. Ajatusta ei varmasti tarvitse sen enempää avata teille, jotka elätte sitä todellisuutta. Omaishoitajan todellisuutta, jossa joka päivä joutuu elämään menetyksen keskellä, näkemään puoliossa, äidissä, lapsessa tai ystävässä sen, mitä on rakastanut, mutta myös sen, mitä on menettänyt ja mitä tulee vielä menettämään. Kokoajan joutuu taistelemaan, että saa sen, minkä kuuluu saada. Ristiriitaiset tunteet, rakkaus ja väsymys, toivo ja pelko, nousee esiin, kun lukee kertomuksia omaishoitajien elämästä; merkityksellinen työ, tärkeä ihminen, joillekin se viimeinen palvelus, oman jaksamisen rajat. Varmasti jokainen omaishoitajan ja hoidettavan arki on erilaista, mutta kaikkia teitä yhdistää rakkaus. Epäitsekäs rakkaus, äärimmäinen rakkauden teko, jossa oma voima annetaan toisen eteen. Jossa kannetaan itse kaikki se, mitä tulee.

Hätä rakkaan puolesta ja epäitsekäs rakkaus on läsnä myös tämän sunnuntain tekstissä. Isällä, jonka Jeesus evankeliumitekstissä kohtasi, oli hätä oman rakkaansa puolesta. Vaikka tuo isä oli kuninkaan virkamies, jolla varmasti oli palvelijoita valvomassa lapsen vuoteen vierellä, niin kyllä hänkin on pelännyt. Valvonut lapsensa henkeä, toivonut, että kuume hellittäisi. Monessa kohtaan te varmasti pystytte samaistumaan siihen, sairasta rakastaan seuranneeseen isään. Toivoa parasta, mutta samalla peläten pahinta, sillä evankeliumitekstin todellisuus oli se, että lapsikuolleisuus oli valtavaa tuohon aikaan. Joidenkin arvioiden mukaan yli puolet lapsista kuoli kuumetauteihin kuten malariaan. Isä tiesi todellisuuden, niin kipeää kuin se tekikin, aivan niin kuin te varmasti tiedätte ja koette.

Isän hädän keskelle tuli tieto, että Jeesus on lähistöllä, mies lähti siltä istumalta matkaan. Ei painanut enää väsymys, ei painanut enää uni, sillä hätä oli niin suuri. Oli löydettävä Jeesus, oli

saatava apua. Mies tuli Jeesuksen luo täysin aseettomana, alastomana, vaatteenaan hänellä oli vain pelko ja hätä. Tule pian ja paranna poikani, tule pian tai poikani kuolee. Aluksi Jeesus pysäytti miehen, kuin kritisoidakseen tätä. ”Te ette usko, ennen kuin näette tunnustekoja ja ihmeitä. Te ette usko”. Hän tyrmäsi miehen tyystin. Kuitenkin hän katsoessaan miestä, isää, näki sen syvimmän pelon. Hän otti tämän hädän todesta. Katsoi ja näki, kuinka syvältä hätä nousi ja sanoa: ”mene kotiisi, poikasi elää”. Ja mies sai sen, mitä oli pyytänyt.

Omaishoitajan arki ei ole helppoa ja katson ihailleen teitä jokaista, joka tekee rakkaalleen suuren rakkauden teon. Katselen ihailleen teitä, jotka jaksatte kulkea rakkaanne vierellä, vaikka elämä ja arki ovat vaikeaa, haastavaa ja uuvuttavaa. Kuinka monta kertaa on huudettu sairaan puolison, äitin, isän tai lapsen vieressä, että Jeesus tulisi kotiin ja parantaisi läheisen, että Jeesus auttaisi. Kuinka monta tuskaista pelon ja hädän hetkeä on Jumalalta pyydetty apua, lopulta jääden vaille vastausta? Mitä tässä ristiriidassa voi sanoa? Toisaalta puhutaan voimallisesta Jumalasta ja evankeliumiteksti puhuu Jeesuksesta, joka parantaa sairaita, mutta siltä moni omaishoitaja joutuu sen todellisuuden eteen, että rakas ja läheinen hoidetaan, usein kuolemaan asti, että lopulta jää aivan yksin kantamaan vastuun. Toisessa kädessä minulla on siis elämä, mutta toisessa se todellisuus, kuolema. Tämä on ristiriita, joka raastaa ja laittaa kyselemään sitä, mikä on tarkoitus tällä kaikella. Miksi toiset joutuvat kasvamaan jälleen pieniksi, ja itse kulkemaan siinä rinnalla kannatellen tuon toisen koko maailmaa? Missä on se voimallinen Jumala, kun minä väsyn, missä on se Jeesus, joka parantaa ja antaa uskoa huomiseen?

Ja kuitenkin, vaikka joudumme näkemään alamäen, jota kuljemme läheisemme vierellä, ajattelen, että usko, se perustus, kannattelee meitä niissä väsymisen ja epätoivonkin hetkinä. Se on kuin kävelykeppi, johon matkalla nojata ja hakea uutta voimaa. En usko, että teistä kukaan on tänään tullut tänne kirkkoon velvollisuudentunnosta, vaan hakemaan sitä tukea ja voimaa, jota matkalla tarvitaan. Huutamaan Jeesuksen edessä sitä hätää ja tuskaa, joka sisimmässä on. Ja Jeesus katsoo meitä, niin kuin hän katsoi tuohon isään evankeliumitekstissä, kuin pelkäävään, toivottomaan ihmiseen ja pitää kiinni.

Tänään ei meille tarjota tyhjiä sanoja, vaikka minun puheeni sellaisilta saattaisi kuulostaa, tänään tarjolla on voimaksi Jumalan väkevyys. Tarjolla on Jumalan taisteluvarustus, uskon kilpi, vanhurskauden haarniska, pelastuksen kypärä ja Hengen miekka, jotka arjessa auttavat meitä eteenpäin. Uskon kautta me näemme sen, ettemme me ole yksin taakkaamme kantamassa, vanhurskauden haarniska ja pelastuksen kypärä korostavat meille sitä, ettei kuolema ole elämän loppu. Ne korostavat sitä, mitä Jeesus on tehnyt puolestamme, takiamme ja meidän edestämme. Ne

korostavat sitä suurta rakkautta, jota Hän on tuntenut meitä kohtaan ja jonka varassa jaksamme kulkea. Hengen miekan, Jumalan sanan kautta, epäuskomme hetkillä meihin valetaan uskoa ja luottamusta. Jesajan kirjassa kirjoitetaan: ” Nuorukaiset väsyvät ja nääntyvät, nuoret miehet kompastuvat ja kaatuvat; mutta ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohottavat siipensä kuin kotkat. He juoksevat eivätkä näänny, he vaeltavat eivätkä väsy.” Tänäpä Kristus katsoo meistä jokaista, niin kuin hän katsoi tuota isää evankeliumitekstissä. Hän katsoo minua ja sinua ja näkee sydämessä asuvan huolen, hädän ja tuskan. Sen kaiken keskellä Hän tulee luokse ja kohtaa. Hän pitää kiinni ja ottaa vastaan. Se omaishoitajan arki häkkilintuna, yleiskoneen ja roskalaatikkona, on todellisuutta, mutta todellisuutta on myös se, että Jumala asuu kaaoksen naapurissa, hädän, tuskan ja pelon keskellä. Valmiina kohtaamaan, valmiina parantamaan, valmiina pelastamaan.